Ročník 16. Číslo 1. 11/2015

ŠKOLSKÉ UCHO

ŠTUDENTSKÉ NOVINY

ODBORNÉ UČILIŠTE VILIAMA GAŇU
BANSKÁ BYSTRICA

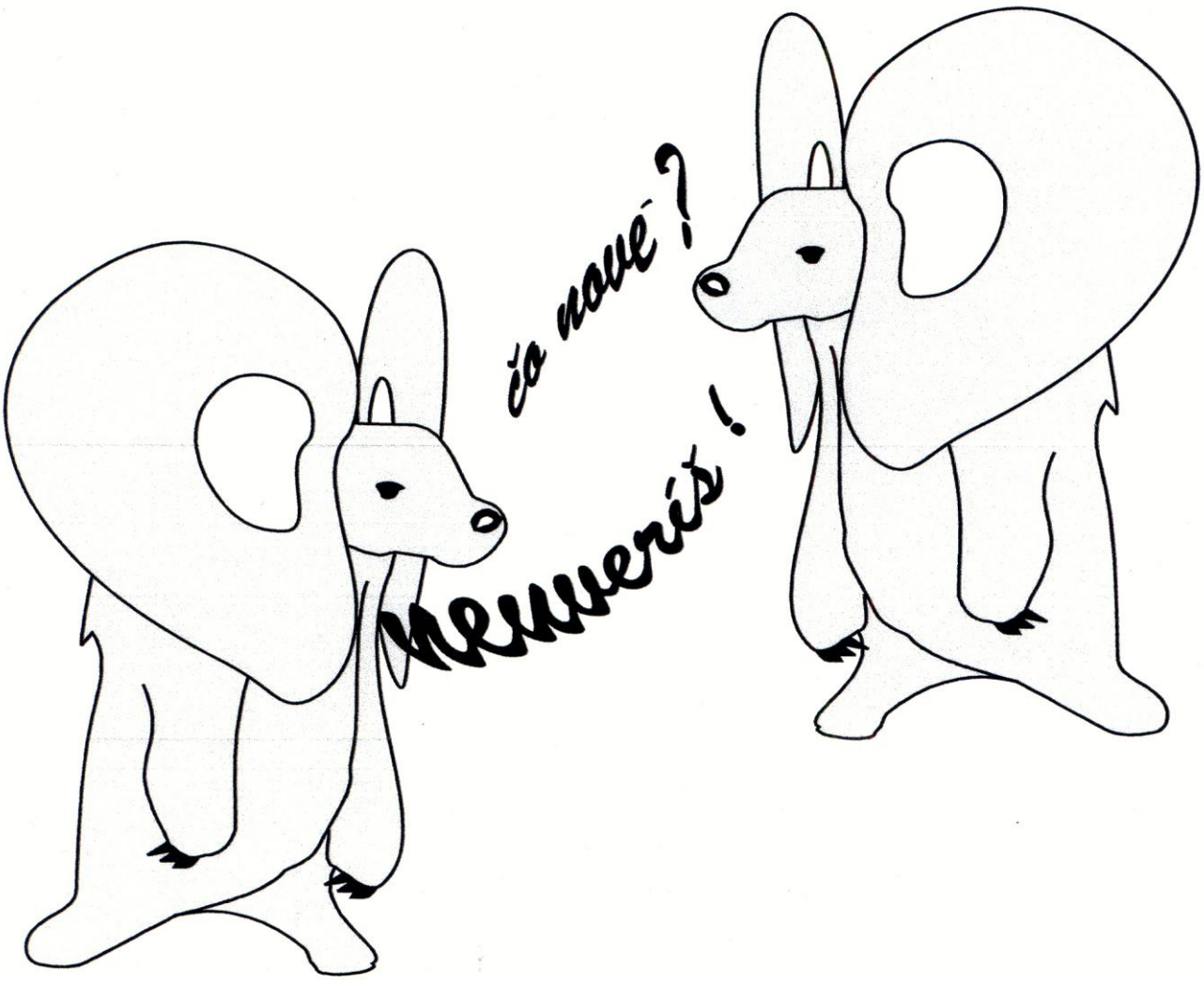

1815 - 1856

„My chytili sme sa

do služby ducha,

a preto prejsť musíme

cestu života tŕnistú.“

Ľ. Štúr

portrét nakreslil Tomáš Chovanec, II.Z spolu s otcom

Koncom októbra 2015 sme si pripomenuli 200 rokov od narodenia

Ľudovíta Velislava Štúra,

- kodifikátora spisovnej slovenčiny,
- jazykovedca,
- spisovateľa,
- učiteľa,
- novinára,
- poslanca uhorského snemu,
- politika,
- nositeľa mnohých ďalších zvučných prívlastkov.

28.10.1815
sa narodil v obci Uhrovec manželom Samuelovi a Anne Štúrovcom
1840
v Hradci Králové stretol prvú lásku Máriu Pospíšilovú
1843
v Hlbokom spolu s Hurbanom a Hodžom uzákonili spisovnú slovenčinu, ktorej základom bolo stredoslovenské nárečie
1845
zaslúžil sa o získanie povolenia o vydávanie prvých slovenských novín Slovenské národné noviny s prílohou Orol Tatranský
1846
na fare v Zemianskom Podhradí sa zoznamuje s Adelou Ostrolúckou, svojou druhou veľkou láskou
1848
ustanovenie Slovenskej národnej rady, Štúr burcuje Slovákov do ozbrojeného povstania
12.1.1856
zomiera na následky strelného poranenia, ktoré utrpel pri poľovačke

Ľudovít Štúr očami žiakov

- osobnosť 19. storočia, ktorá mala „veľkú váhu“ pre národ
  Dominika Štefanidesová, II.K
- múdry, šikovný, rozumný, podľa mňa dokonalý muž...
  Veronika Gughová, II.K
- bol človek, ktorý veľa pracoval a málo oddychoval
  David Šarkőzy, II.K
- nebojácny, otvorený, spravodlivý, zanietený pre prácu
  Patrícia Ivaničová, II.K
- ľudský, ochotný, dobrosrdečný, veľkorysý
  Tomáš Chovanec, II.Z
- mal rád humor, aktívny, sympatický a hlavne pekný človek
  Martina Bukovčanová, II.Z
- zaujímavý typ svojím vzhľadom, vždy upravený, šarmantný, priateľský
  Monika Kenderová, II.Z
- pozitívne ladená, silná bytosť
  Ľuboš Lipka, II.Z
- oplýval aktivitou a odvahou, miloval všetko nové, nepoznané
  Michaela Ďuricová, II.S
- vynímal sa cieľavedomosťou, rýchlymi reakciami a dobrou pamäťou
  Radoslava Klimentová, II.S
- svoju prácu vykonával na sto percent
  Matej Babečka, II.M
- zodpovedný človek, ktorý svojou prítomnosťou v spoločnosti vytváral príjemnú atmosféru
  Katarína Kandráčová, II.P
- najdôležitejšia osobnosť slovenských dejín – „génius národa“
  Terézia Budová, II.Š

Čo sme o ňom nevedeli

- pil veľmi veľa kávy
- fajčil fajku
- jazdieval na koni
- nikdy nechodil do krčmy
- šatku (dnešnú kravatu) mu museli uväzovať iní, sám to nedokázal
- nevedel si poriadne zastrúhať husie brko (ktorým sa vtedy písalo)
- bol vášnivým poľovníkom
- nikdy nenadával
- študoval indický a hebrejský jazyk
- bol veľmi štíhly, výšku mal 190 cm

Mária Pospíšilová

(dve lásky Ľ. Štúra)

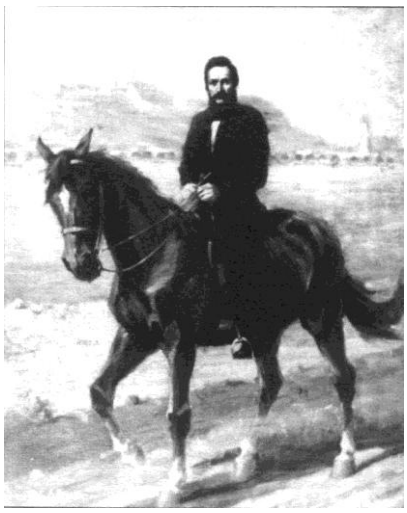

Adela Ostrolúcka

Znaky štúrovčiny

- všade sa písalo iba „ i “ (nepoužívali „ y “)
- všeobecné podstatné mená sa písali s malými písmenami, iba slová Slovenčina, Slovenskích písal Štúr s veľkými písmenami
- ď, ť, ň označovali mäkčeňom aj pred „i, e, í, je, ja“ (napr. kďe, ňje)
- ľ úplne vynechal so svojej abecedy
- dvojhlásky sa písali s j (napr. ďjeťa, viďja)
- dvojhláska ô neexistovala (napr. takuo, pouvodná)
- dvojité w sa nahradilo jednoduchým v
- ä sa nepoužívalo vôbec (napr. mekkuo)
- nemali é, ale „je“ (napr. dobrjeho, mekkje)
- v minulom čase v slovesách mali koncovku u (napr. robiu, písau)
- dôsledne uplatňovali rytmické krátenie (napr. bráňa, slúža)

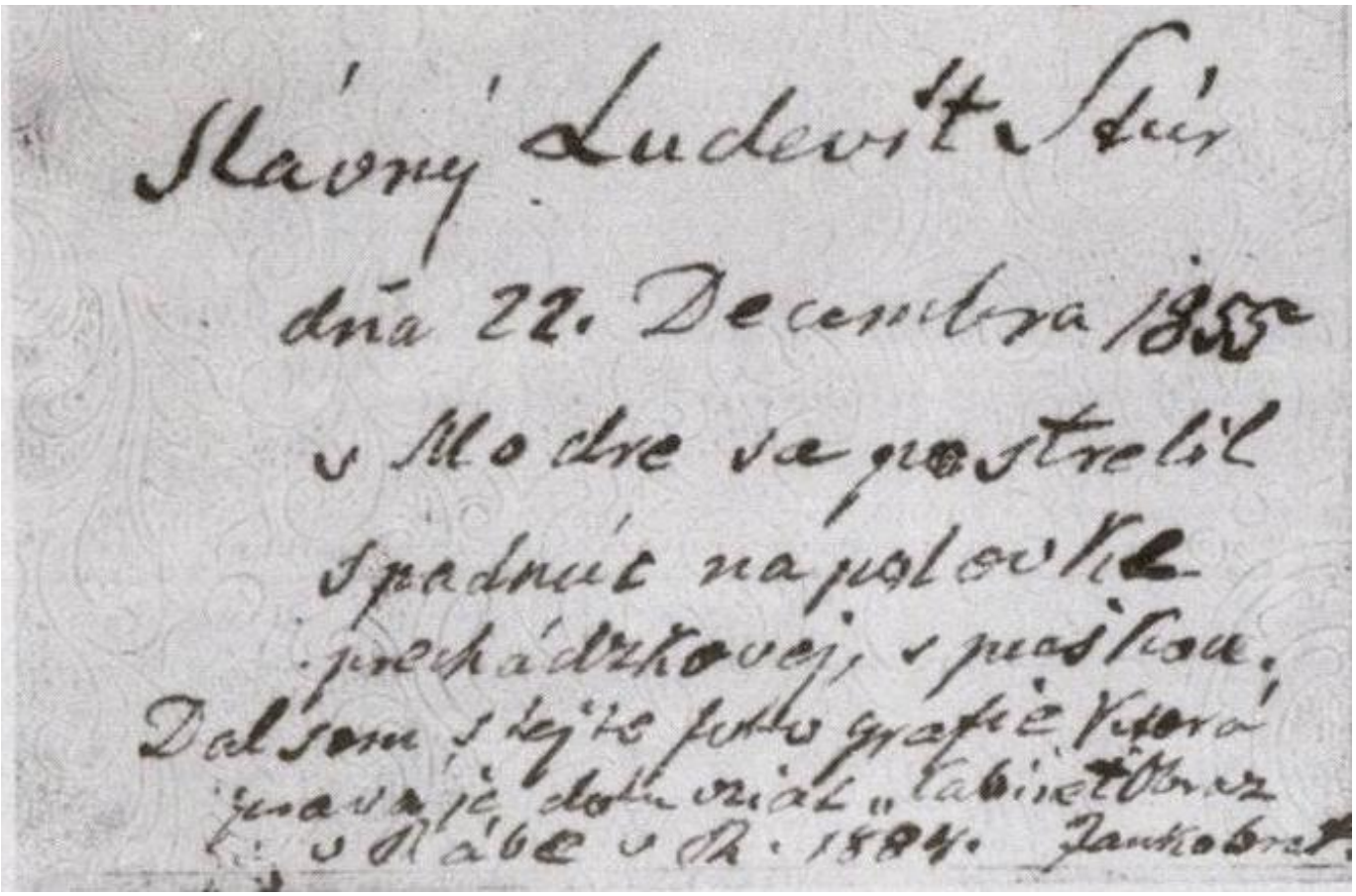
Slávny Ľudevít Štúr
dňa 22. Decembra 1855
v Modre sa postrelil
spadnúc na polovice
prechádzkovej, s puškou.
Dal som z tejto fotografie ktorá
znamená dotyčnú „Kabinetbrief
v Náboc v R. 1884. Jankobrat

V minulom školskom roku sa žiačky našej školy zapojili do literárnej súťaže Múzea SNP v B. Bystrici a pokúsili sa tvoriť ako spisovateľky.

Aká si mi krásna, ty rodná zem moja

Poznám ťa, ty moja rodná Bystrica?
Rodné mestečko moje, ty krásavica moja...
Veru nie! Hľadím na teba a objavujem ťa deň čo deň...
Ležíš si tu v údolí, si srdcom Slovenska. Pulzuje v tebe život, meníš svoju tvár každým dňom. Ani si neuvedomuješ, že v tom lone tvojom leží krásny skvost – starobylé námestie s pamiatkami na dávnu minulosť tvoju. Či možno nevšímať si „jeho“ vzácne perly: Thurzov dom, Matejov dom, pozostatky hradieb, chrámy, či malý kostolík? V ňom si kolísala takých veľkých ľudí, ako boli Matej Bel, Andrej Sládkovič, Ján Cikker, či J. G. Tajovský, A. Matuška, Ľ. Ondrejov, T. Vansová a mnoho iných.
Pýšiš sa svojou históriou a zároveň vzdycháš pod ťarchou všedných dní. Istotne si pyšná na svoju nie vždy pokojnú rieku Hron.
Pýšiš sa mnohými strednými a vysokými školami, centrami.
K tvojej nádhere patrí aj okolie, ktoré ťa obklopuje: Sliač, Brusno, Slovenská Ľupča, Hronsek, ...
Raduješ sa i zároveň trpíš, rastieš i trepoceš krídelkami svojho rozletu. Chápem ťa. V tvojom rozlete ti bránia nebotyčné hory, či kopce, kopčeky. Ľudská vrava prehlušuje tvoj pokoj. Brániš a vzpínaš sa, ale aj tak hrdo stojíš, len občas zanariekaš za časmi, keď si mnohé deti šepkali: „Za živa v Bystrici, po smrti v nebi.“
Sedím na lavičke a hľadím na teba, ty krásna, rodná zem moja.
Jednoducho krásavica moja...

Viktória Budová, III.P

Najlepší deň môjho života

Bol teplý jún. Blížili sa letné prázdniny a ja som sa rozhodovala, ako a kde ich budem prežívať.

Už dlhšie som sa pohrávala s myšlienkou: „Čo keby som išla niekde do tábora?“ Rodičia ma v tom tiež podporili, pretože obidvaja ako žiaci boli v tábore a stále spomínali na krásne zážitky odtiaľ.

Rozhodnutie padlo definitívne: „Určite idem!“

V letnom tábore som spoznala jedného chlapca, ktorému rodičia zahynuli pri autonehode a on či chcel, či nie, musel ísť do detského domova. Smola sa mu lepila na päty. Šiel z jedného „prúšvihu“ do druhého. Proste smola!

Veľmi túžil po útulnej rodine, po láskavej matkinej dlani a po bežnom rodinnom živote. Chýbalo mu aj otcovo prísne slovo. Nelepila sa na neho len smola, ale po čase sa na neho prilepilo aj šťastie. Jedna rodina si ho osvojila. Síce nebolo to to, čo si vysníval, no pomyslel si, že jeho pravých rodičov mu už nikto nenahradí. Plne si to uvedomoval.

Mal rodinu! Plnil sa jeho sen! Aj napriek tomu aj naďalej sníval o tom, aké by to bolo krásne, keby ho pohladila matkina dlaň, plná lásky a tá druhá – otcova.

Sníval o rodičovskej láske, ktorú už nik nemôže nahradiť.

Toto skutočné rozprávanie dvanásťročného chlapca mi dodnes utkvelo v pamäti. Aj po niekoľkých rokoch si vždy na Paťa spomeniem a poviem si: „Najkrajší a najlepší deň môjho života bol práve ten, keď som malého bojovníka spoznala.“

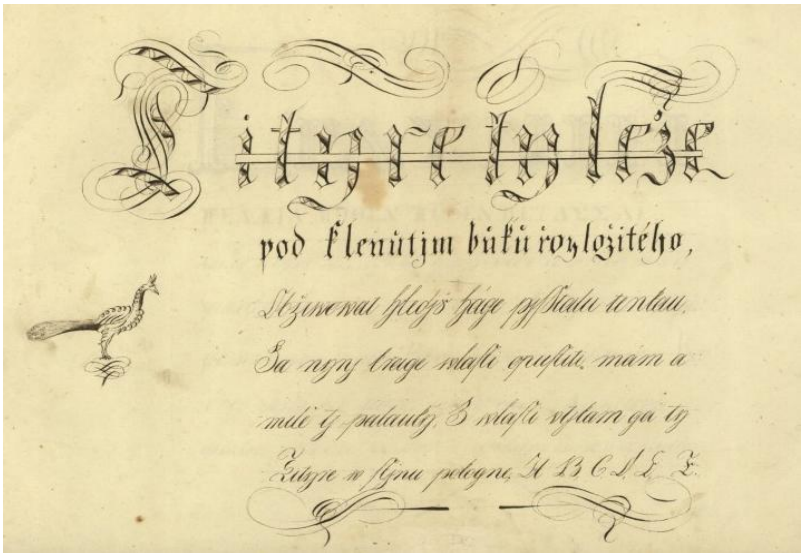

A druhý, ten júnový, keď som sa rozhodla, že pôjdem na prázdniny do tábora.

Odvtedy si viac vážim celú moju rodinu.

Tak málo mi k tomu bolo treba...

Veronika Gughová, I.K

„ Človek bez svedomia
je koža biedna,
daromná,
Národ bez vedomosti
historickej o sebe
a predkoch svojich je
hromádka koží
otrockých."

Motto Ľ. Štúra

pomník Ľ. Štúra v Modre,
kde v januári 1856 zomrel